

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/351/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6911212796
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6911212796.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, za ktorú koná ako advokát konateľ Mgr. Tomáš Kušník, proti odporcovi D. V., narodeného XX. XX. XXXX, bytom D., H. č. XXXX, R. republika, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova č. 9, IČO 42 260 086, zastúpeného HKP Legal, s. r. o., so sídlom Bratislava, Sasinkova č. 6, IČO 36 727 334, v ktorej mene koná ako advokát konateľ Mgr. Peter Kubovič a advokát a konateľ JUDr. Rudolf Priečinský, o zaplatenie 2.823,40 EUR s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/37/2012-76 zo dňa 2. júla 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal právo na náhradu trov konania, z r u š u j e a vec vracia v rozsahu zrušenia prvostupňového súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, nariadil vrátiť navrhovateľovi 135,37 EUR súdneho poplatku zaplateného kolkovými známkami prostredníctvom Daňového úradu Bratislava 5 po právoplatnosti uznesenia a odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu právo na náhradu trov konania nepriznal.

Pokiaľ ide o nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, v dôvodoch napadnutého uznesenia uviedol, že „keďže navrhovateľ zoberal podaný návrh späť, z procesného hľadiska zaviniel zastavenie konania, mal by povinnosť hradiť trovy konania s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 prvej vety O. s. p. Čo sa týka trov právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu, súd s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p. vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu právo na náhradu trov konania nepriznal, kde súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa v účelnom vynaložení trov právneho zastúpenia pri zastupovaní vedľajšieho účastníka. Je potrebné poukázať na to, že vedľajší účastník na strane odporcu je spotrebiteľské združenie, ktorého samotná existencia predpokladá dostatok odborných vedomostí a znalostí potrebných pre ochranu práv spotrebiteľa v súdnom konaní, keďže jeho predmet činnosti spočíva v ochrane špecifických práv spotrebiteľa pri spotrebiteľských zmluvách. Pokiaľ by sa vychádzalo z toho, že je nevyhnutné, aby spotrebiteľské združenie sa dalo právne zastúpiť advokátom v rámci hájenia záujmu spotrebiteľov, poprela by sa samotná podstata vstupu spotrebiteľského združenia do konania na strane vedľajšieho účastníka. Spotrebiteľské združenie vzniklo hlavne pre hájenie záujmov spotrebiteľov, čo vyplýva zo stanov spotrebiteľského združenia, a preto súd považuje trovy právneho zastúpenia, ktoré si vyčíslil právny zástupca spotrebiteľského združenia, za neúčelne vynaložené trovy konania s prihliadnutím aj na tú okolnosť, čo vyplýva z doterajšej činnosti súdu, že všetky vyjadrenia vedľajšieho účastníka, resp. jeho právneho zástupcu sú totožné, len s obmenami mien účastníkov konania“.

Proti uzneseniu okresného súdu, a to jeho výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, podal odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.). Namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom, ktoré spočíva v nesprávnej aplikácii ust. § 150 ods. 1 O. s. p.. Pre aplikáciu tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Citované odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje také dôvody, pre ktoré by mohla byť aplikácia § 150 ods. 1 O. s. p. dôvodná a správna. Súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa ust. § 146 ods. 2, prvej vety, O. s. p. a zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojím nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Tým, že navrhovateľ zoberal žalobu v celom rozsahu späť, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vzhľadom na skutočnosť, že na strane odporcu vystupoval v konaní vedľajší účastník, ktorý má podľa ust. § 93 ods. 4 O. s. p. rovnaké práva a povinnosti ako účastník a vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy v súvislosti s vykonávaním úkonov právnej služby právnym zástupcom, súd mal v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobnejšie uviesť dôvody, prečo náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal. SZ OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov, prejednávaná vec je typickým spotrebiteľským sporom a stanovisko popierajúce význam jeho právneho zastúpenia považuje za účelové a zjavne nesprávne. Námieta premĺčania nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Bez vznesenia námietky premĺčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22. 12. 2010 vo veci C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z uvedeného vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku žiadal buď v časti výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi zmeniť tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania alebo zrušiť, a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Pre prípad, že by sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, žiadal konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. prerušiť a požiadať Súdny dvor Európskej spoločnosti o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie vrátane práva na priznanie náhrady trov konania.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporcu podal písomné vyjadrenie navrhovateľ. Uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu v napadnutom výroku, nakoľko má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Navrhovateľ nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Nie je možné prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, jeho konaním dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Ním vynaložené trovy nepovažoval ani za trovy, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Navrhovateľ zaujal stanovisko, že v zmysle práva Európskej únie je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, čiže SD EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom Európskej únie, nakoľko preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoje právomoci. Uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku žiadal potvrdiť a zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania, ktorú zároveň aj vyčíslil.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. odvolanie prejednal v uvedenom rozsahu bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a v napadnutom výroku uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom vedľajšieho účastníka na strane odporcu, že v súdnej veci neboli dané dôvody na rozhodnutie o náhrade trov konania podľa ust. § 150 O. s. p.. Podľa ods. 1 tohto ustanovenia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov

konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Predpokladom pre uplatnenie ust. § 150 O. s. p. je teda tá skutočnosť, že sú vo veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti výnimočne nemusí priznať. Zároveň ukladá toto ustanovenie súdu povinnosť prihliadnuť najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril (okrem tam uvedenej výnimky). Z odvolania proti uzneseniu okresného súdu nevyplýva tá skutočnosť, či súd prihliadol na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol okolnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril.

Navyše odvolací súd poukazuje aj na zmätočnosť uznesenia okresného súdu, ktorý pokiaľ ide o náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, uviedol, že rozhodol s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O. s. p. a uvedenému účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal „kde súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa v účelnom vynaložení trov právneho zastúpenia pri zastupovaní vedľajšieho účastníka“. Tá skutočnosť, že vedľajší účastník na strane odporcu účelne vynaložil trovy právneho zastúpenia, nemôže byť v žiadnom prípade dôvodom na rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p. vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu.

Nie je správny ani právny názor prvostupňového súdu, ktorý právo na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal s poukazom na tú skutočnosť, že je spotrebiteľským združením, ktorého samotná existencia predpokladá dostatok odborných vedomostí a znalostí potrebných pre ochranu práv spotrebiteľa v súdnom konaní, keďže jeho predmet činnosti spočíva v ochrane špecifických práv spotrebiteľa pri spotrebiteľských zmluvách. Vedľajší účastník na strane odporcu je síce spotrebiteľským združením založeným za účelom ochrany práv spotrebiteľov, ktorý účastník podľa ust. § 93 ods. 4, vety prvej, O. s. p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Ak potom zákon, konkrétne Občiansky súdny poriadok v ust. § 24, vety prvej umožňuje účastníkovi dať sa v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí, nie je možné uprieť toto právo ani vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu. Pokiaľ by mal byť záver okresného súdu v tomto smere správny, členmi takéhoto združenia by museli byť len právnici, ktorí by sa zaoberali ochranou špecifických práv spotrebiteľa pri spotrebiteľských zmluvách, to znamená, vykonávali by činnosti rovnajúcu sa advokátskej činnosti obmedzenej ale len na hájanie záujmov spotrebiteľov. Toto ale zákonodarca nemal v úmysle. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie so záväzným právnym názorom, že v súdnej veci dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania vedľajšieho účastníka podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p. nie sú dané.

Podľa ust. čl. 267 ods. 3 ZFEÚ (predtým čl. 234 ods. 3 ZES), ak vznikne v rámci prebiehajúceho konania otázka platnosti úniového práva pred súdom členského štátu, ktorého rozhodnutie nie je napadnuteľné opravnými prostriedkami podľa vnútroštátneho práva, je tento súd povinný obrátiť sa na súdny dvor EÚ. Otázka náhrady trov konania v súdnej veci je otázkou vnútroštátneho práva a nesúvisí s úniovým právom, v súdnej veci nevznikla pochybnosť o platnosti alebo výklade úniového práva. Navyše, rozhodnutie odvolacieho súdu nie je konečné, a preto nie sú dané dôvody na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnej otázky Európskemu súdnemu dvoru.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.